

NIEZALEŻNY SAMORZĄDNY ZWIĄZEK ZAWODOWY

Komisja Krajowa
80-855 Gdańsk, ul. Wały Piastowskie 24
tel. (58) 308-4480, (58) 308-4311, fax (58) 308-4219
sekprez@solidarnosc.org.pl

Gdańsk, dnia 06 marca 2009 r.

DP/128/2009

Uwagi NSZZ „Solidarność”

do przygotowanego przez Senat projektu ustawy o zmianie ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji (druk nr 367)

Celem projektu ustawy o zmianie ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji, jest naprawienie stanu niezgodności z Konstytucją RP przepisów ustawy z dnia 7 kwietnia 2006 r. o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji (Dz. U. Nr 79, poz. 550, z późn. zm.) określających zasady powoływania i odwoływania rady pracowników stwierdzonej przez Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 1 lipca 2008 r. (K 23/07). Trybunał zakwestionował konstytucyjność przepisów przewidujących wybór rady pracowników przez zarząd zakładowej organizacji związkowej (art. 4 ust. 1 pkt 1 ustawy), działające wspólnie zakładowe organizacje związkowe (art. 4 ust. 1 pkt 2 ustawy), przez pracowników spośród kandydatów zgłoszonych przez zakładowe organizacje związkowe (art. 4 ust. 3 ustawy) oraz rozwiązanie rady wyłonionej w trybie wyborów przez pracowników spośród kandydatów zgłoszonych przez grupy pracowników w razie objęcia pracodawcy zakresem działania reprezentatywnej zakładowej organizacji związkowej. Trybunał uznał, że przepisy te pozostają w sprzeczności z zasadą negatywnej wolności związkowej wyrażoną w art. 59 ust. 1 Konstytucji RP, Pracownicy nienależący do organizacji związkowej nie dysponują prawem wybierania członków rady pracowników i ich odwoływania, a tym samym nie mają żadnego wpływu na działanie rady. Narusza to również zasadę równości wyrażoną w art. 32 Konstytucji oraz art. 31 ust. 3 ustawy zasadniczej.

Zaproponowany przez Senat projekt ustawy o zmianie ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji, nie przewiduje w żaden sposób udziału organizacji związkowych w zakresie trybu wyboru oraz odwołania rady pracowników. Należy zwrócić uwagę, że w projekcie *Rezolucji Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych Parlamentu Europejskiego będącego częścią sprawozdania z posiedzenia w dniu 27. 01. 2009 r., w sprawie wdrożenia dyrektywy 2002/14/WE*

ustanawiającej ogólne ramowe warunki informowania i przeprowadzania konsultacji z pracownikami we Wspólnocie Europejskiej, w pkt. 6e Komisja wskazuje na konieczność wzmocnienia dialogu społecznego w przedsiębiorstwie i zaleca państwom członkowskim uwzględnienie reprezentowanych w przedsiębiorstwie związków zawodowych w ramach podejmowanych środków transpozycji. Ponadto w pkt. 6a przedmiotowej rezolucji postuluje się: dokładne zdefiniowanie terminu „informowanie”, aby nie pozostawiać miejsca na jego alternatywną interpretację przestrzegając ducha dyrektywy 2002/14/WE (...). Postulat ten był podnoszony przez stronę związkową w trakcie prac Zespołu Prawa Pracy i Układów Zbiorowych Trójstronnej Komisji.

W związku z powyższym, Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” uważa, że standardy konstytucyjności spełniałoby wprowadzenie rozwiązania przyznającego każdej reprezentatywnej organizacji związkowej obejmującej swoim zakresem działania danego pracodawce prawa do powołania jednego członka rady pracowników (zasada wyrażona do tej pory w art. 3 ust. 2 ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji) z jednoczesnym przyznaniem pracownikom prawa wyboru pozostałych członków rady pracowników. W przypadku gdy dany pracodawca jest objęty więcej niż jedną reprezentatywną organizacją związkową zrzeszoną w Ogólnopolskim Porozumieniu Związków Zawodowych lub w Forum Związków Zawodowych, to organizacjom tym przypada po jednym miejscu w radzie.

Istotną zaletą przedstawionych propozycji jest to, iż jedynie w niezbędnym zakresie modyfikują one rozwiązania uzgodnione przez partnerów społecznych w porozumieniu poprzedzającym uchwalenie ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji.

Należałoby również rozszerzyć definicję reprezentatywnej zakładowej organizacji związkowej o organizacje, o których mowa w art. 241^{25a} § 2 k.p. (jeżeli żadna z zakładowych organizacji związkowych nie spełnia wymogu zrzeszania co najmniej 7 albo 10 % pracowników zatrudnionych u danego pracodawcy reprezentatywną zakładową organizacją związkową jest organizacja zrzeszająca największą liczbę pracowników).

Przyjęcie tej propozycji wymagałoby, w art. 3 ust. 1 ustawy, określenia bardziej elastycznej liczby członków rady, np.

- 1) od 50 do 250 pracowników – od 3 do 6 pracowników;
- 2) od 251 do 500 pracowników – od 5 do 8 pracowników;
- 3) powyżej 500 pracowników – od 7 do 10 pracowników.

Ponadto, przy przeprowadzaniu wyborów członków rady wybieranych przez pracowników, należy w ustawie określić obowiązek prowadzenia tego wyboru w głosowaniu tajnym, bez względu na liczbę zgłoszonych kandydatów. Wybory te będą prawomocne w sytuacji gdy udział w nich weźmie co najmniej połowa uprawnionych do głosowania pracowników, a wybranym członkiem rady zostaje ten kandydat, który uzyska poparcie ponad połowy głosujących.

Negatywnie należy odnieść się do treści art. 2 senackiego projektu ustawy o zmianie ustawy o informowaniu pracowników i przeprowadzaniu z nimi konsultacji. Trybunał Konstytucyjny wskazał, że przy formułowaniu przepisów przejściowych ustawodawca ma do dyspozycji dwie metody regulacji: może przesądzić, że rady pracowników wybrane w trybie „związkowym” (art. 4 ust. 1) lub „mieszanym” (art. 4 ust. 3) jeszcze przed ogłoszeniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego (czyli przed uchYLENIEM domniemania konstytucyjności zaskarżonych przepisów) mogą funkcjonować do czasu upływu ich kadencji. Dlatego postulujemy zastosowanie rozwiązania, które pozwala działać do końca kadencji radzie pracowników wybranej przez reprezentatywne organizacje związkowe. Za tym rozwiązaniem przemawia fakt zbliżania się terminu końcowego działania rady powołanej w sposób o którym mowa w art. 4 ust. 1 albo 3 ustawy o informowaniu oraz zgoda partnerów społecznych – uczestników Trójstronnej Komisji.

BIURO EKSPERTCKIE

DZIAŁ PRAWNY

KK/NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

SPECJALISTA

mgr Ewa Podgórska-Rakiel

Z-ca PRZEWODNICZĄCEGO

Komisji Krajowej

KK/NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Jerzy Langer

Zał.

- 1) Sprawozdanie Komisji Zatrudnienia i Spraw Socjalnych Parlamentu Europejskiego